

De retroactieve algemeen verbindend verklaring van een CAO : gevolgen voor het niet-respecteren van de loonbarema's

04 mei 2020

Loon

Een werkgever kan niet strafrechtelijk worden vervolgd voor de periode voorafgaand aan de algemeen verbindend verklaring van een CAO, zelfs indien dit met retroactieve werking gebeurt.

Context

Een buitenlands bedrijf detacheert werknemers naar België.

De werkgever betaalt deze werknemers te weinig in vergelijking met de sectorale loonschalen van het toepasselijke paritaire comité.

Op het moment van de tewerkstelling van deze werknemers was deze CAO nog niet algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk besluit. De werkgever meent bijgevolg dat hij deze loonschalen niet diende te respecteren.

Vervolgens wordt een Koninklijk besluit met terugwerkende kracht aangenomen.

De vraag rijst of de betrokken werknemers recht hebben op achterstallig loon ten belope van het verschil tussen het ontvangen loon en het verschuldigde loon op grond van de verplichte sectorale loonbarema's.

Beslissing van het Hof van Cassatie

De werkgever begaat geen strafrechtelijk fout door de loonschalen niet te respecteren die vastgelegd zijn in een nog niet algemeen verbindend verklaarde CAO. Een KB dat de CAO met terugwerkende kracht algemeen verbindend verklaart, verandert niets aan deze vaststelling.

Daarentegen is de werkgever burgerrechtelijk verplicht om de loonschalen te respecteren die voorzien zijn in een bij KB algemeen verbindend verklaarde CAO, eventueel met terugwerkende kracht. Er is evenwel een beperking: de retroactieve werking van het KB blijft in ieder geval beperkt tot een jaar vanaf de publicatie ervan (artikel 32 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités).

Volgens het Hof volgt hieruit dat "achterstallig" loon invorderbaar en verschuldigd is vanaf de datum waarop de CAO in werking treedt, zonder meer dan één jaar vóór de bekendmaking van het koninklijk besluit terug te werken.

Te onthouden?

De algemeen verbindend verklaring van een CAO die loonbarema's vastlegt, is determinerend voor de verplichting van de werkgever :

- vóór dit moment is de werkgever niet verplicht om deze barema's te respecteren. De werkgever kan hiervoor niet strafrechtelijk gesanctioneerd worden, ook niet indien deze CAO later nog algemeen verbindend wordt verklaard.

- vanaf dit moment bestaat deze verplichting wel in hoofde van de werkgever. De CAO kan retroactief toepasselijk worden verklaard, zonder meer dan één jaar vóór de bekendmaking van het koninklijk besluit terug te werken. Dit heeft tot gevolg dat :

- o werknemers achterstallig loon kunnen vorderen voor de periode tot 1 jaar voor de bekendmaking van het koninklijk besluit ;

- o de werkgever strafrechtelijk gesanctioneerd kan worden indien hij het achterstallig loon niet betaalt op het moment dat het invorderbaar is.

Bron: Cass, 3 maart 2020, A.R. P.19.1045.N, www.juridat.be.

**SOTRA is een advocatenkantoor gespecialiseerd in sociaal recht,
voor de private en de publieke sector.**
Onze toegevoegde waarde vloeit voort uit de voortreffelijkheid van onze diensten en uit onze betrokkenheid.

Avenue Louise 65 Louizalaan 1050 Bruxelles – Brussel | + 32 (0)2 2 899 50 50
Passage de l'Atelier, 6 bte 2 – 5100 Jambes | + 32 (0)81 39 17 30

www.sotra.be | info@sotra.be